

**Лаборатория испытаний сосудов давлением, (ЛИСД).
ИЭС им. Е. О. Патона, г. Киев.**

Ключевые слова: *гидравлические испытания, внутреннее давление, деформации, прочность, несущая способность, труба, баллон, остаточное расширение, изменение объема, проверка.*

Адрес странички: <http://dri1.cc.ua/Kontent/LabP.pdf>, (<http://dri1.cc.ua/Kontent/LabP.doc>).

Лаборатория испытаний сосудов давлением входит в состав отдела 12 ИЭС, и является частью группы механических испытаний испытательной лаборатории ИЭС.

Испытательная лаборатория Института электросварки им. Е. О. Патона аккредитована НАА Украины. Аттестат аккредитации № 20362 от 03 апреля 2020 г., действительный до 02 апреля 2025 г.

ЛИСД. Гидравлические испытания стальных, в том числе и сварных, а также металлокомпозитных и композитных сосудов высокого и низкого давления, баллонов, труб, присоединительной арматуры и т.п. Выдерживание под пробным давлением, нагружения циклическим давлением, нагружения вплоть до разрушения. Измерения изменения объема при нагружениях давлением. Реализуемые давления до 250 МПа.

1. Сфера деятельности.

1. Испытания давлением изделий (сосуды, баллоны, трубы и т.п.), подлежащих обязательной и добровольной сертификации на соответствие нормативным техническим требованиям, в том числе:

- Трубы (ГОСТ 3262-75, ГОСТ 8696-74, ГОСТ 10705-80, ГОСТ 10706-76, ГОСТ 10707-80, ГОСТ 11068-81, ГОСТ 20295-85, ГОСТ 23697-79, ГОСТ 24030-80, ГОСТ 24890-81, ТУ 14-3-460-75);
- Баллоны (ГОСТ 949-73, ГОСТ 3242-79, ГОСТ 9731-79, ГОСТ 12247-80, ГОСТ 15860-84, ГОСТ 24054-80, ТУ У 28.2-05416923-072:2005);
- Детали соединительные приварные для трубопроводов (ГОСТ 3242-79, ГОСТ 17375-83, ГОСТ 17370-83, ГОСТ 17378-83, ГОСТ 17379-83, ГОСТ Т17380-83, ГОСТ 22790-89);
- Арматура промысловая трубопроводная (ГОСТ 5761-74, ГОСТ 5762-74, ГОСТ 9789-75, ГОСТ 13252-91, ГОСТ 13547-79, ГОСТ 21345-78);
- Сосуды и аппараты емкостные (ОСТ 26-11-06-85, ОСТ 26-291-87, ГОСТ 10663-90).

2. Испытания для установления технического состояния эксплуатируемых изделий и конструкций.

3. Испытания с целью исследования прочности создаваемых изделий и конструкций.

4. Испытания конструкций при решении научно-исследовательских задач.

**Випробувальна група випробування тиском зварних виробів Інституту
електрозварювання ім. Є.О.Патона НАН України**

№ п/п	Назва продукції (об'єкту, матеріалу, речовини і т.п.)	Назва випробувань та (або) характеристик (параметрів), що визначаються	Позначення нормативних документів на методи випробувань
1	2	3	4
1.	Труби.	Гідравлічне випробування виробу за показниками міцності та щільності	ГОСТ 3845-75, ГОСТ 9583-75 пп.2.4, 4.7, 4.7а
2.	Деталі з'єднувальні приварні для трубопроводів.	Гідравлічне випробування виробу за показниками міцності та щільності	ГОСТ 17380-01, пп. 5.1.8, 7.1.4 ГОСТ 22790-89, пп. 2.12, 5.9
3.	З'єднання трубопроводів	Гідравлічне випробування за показниками міцності та щільності	ГОСТ 24054-80, пп. 1-3 ГОСТ 3845-75 ГОСТ 9583-75, пп. 2.4, 4.7 ГОСТ 23479-79 ГОСТ 25136-82,
4.	Арматура промислова трубопровідна.	Гідравлічне або пневматичне випробування за показниками міцності та щільності	ГОСТ 5761-74, пп.3.1-3.8 ГОСТ 5762-74, пп.3.1-3.8 ГОСТ 9544-75 ГОСТ 9789-75, пп.4.1-4.8 ГОСТ 13252-91 пп.5.4-5.8 ГОСТ 13547-79 пп.4.4-4.11 ГОСТ 21345-78 пп.4.3-4.16 ГОСТ 25136-82 п.2.
5.	Балони.	Гідравлічне та пневматичне випробування за показниками міцності та щільності	ГОСТ 15586-93, ГОСТ 15860-84, п ГОСТ 23479-79 ГОСТ 24054-80, пп.1-3 ГОСТ 30415-96 ДСТУ 3245-95 пп.5.2-5.5 ДСТУ UN/ECE R 110-00:2002 п. п.А.12-А.14, А.17, А.20 ДСТУ UN/ECE R67-01:2002 пп.2.2, 2.3 ТУ У 28.2-05416923-072:2005 НПАОП 0.00-1.99-87 п.10.1.35
6.	Продукція хімічного та нафтохімічного машинобудування (посудини та апарати ємнісні).	Гідравлічне та пневматичне випробування за показниками міцності та щільності	ГОСТ 24054-80, пп..1-3 ГОСТ 23479-79 ОСТ 26-11-06-85 пп.5.1-5.17 ОСТ 26-291-87 п.5.12
7.	Продукція криогенмашинобудування (посудини для зберігання та транспортування криогенних продуктів).	Гідравлічне та пневматичне випробування за показниками міцності та щільності	ГОСТ 19663-90, п.8.2 ГОСТ 24054-80, п.п.1.3 ГОСТ 23479-79
8.	Продукція енергетичного машинобудування (радіатори, конвектори, котли опалювальні, водопідігрівачі, апарати та колонки опалювальні і водонагрівальні).	Гідравлічне випробування за показниками міцності та щільності	ГОСТ 24054-80, пп.1-3 ГОСТ 23479-79 ГОСТ 22161-76

2. Оборудование лаборатории.

Решение задач, стоящих перед лабораторией, обеспечивает комплекс в составе двух стендов, гидроагрегатов высокого давления, аппаратуры управления, системы регистрации результатов испытания и средств технической диагностики. Комплекс позволяет проводить испытания в режимах однократного и многократного (малоциклового) нагружения давлением с измерением объемных характеристик.

В стенде № 1 проводятся испытания всех видов, в том числе связанные с разрушением изделий. Стенд представляет собой железобетонную конструкцию коробчатой формы, находящуюся под полом лаборатории и имеющая съемное железобетонное перекрытие. Размеры стенда позволяют испытывать изделия длиной до 10000 мм и 1400 мм в поперечном сечении.

Стенд № 2 «П-500» собран на базе пресса сжатия П-500 (500 тонн) и представляет собой бронеканеру цилиндрической формы из стальных листов, толщиной 5 мм. Размеры стенда позволяют испытывать изделия длиной до 1000 мм и 700 мм в поперечном сечении.

Стенд № 3 «Водяная рубашка», позволяет определять полное и остаточное изменение объема баллонов при нагружении их давлением. Стенд подходит для баллонов размером не более чем кислородные 40-ка литровые.

Генерацию испытательного давления производят:

- гидроагрегат фирмы «Hofer»,
(максимальное давление - 250 МПа,
гарантированно измеряемое - 100 МПа,
производительность - 60 л/час, рабочая среда
- вода);

Hofer

- гидроагрегат ПТ-1-1-400, (максимальное
давление - 40 МПа, производительность –
1000 л/час, рабочая среда - вода);

ПТ-1-1-400

- гидроагрегат ГН 600-800, (максимальное
давление - 60 МПа, производительность - 800
л/час, рабочая среда - вода);

ГН 600-800

- насосная станция НСВД-2500,
(максимальное давление - 250 МПа,
гарантированно измеряемое - 250 МПа,
производительность - 6 л/час, рабочая среда
- масло)

НСВД-2500

Управление процессами испытаний - дистанционное. Контроль испытательного давления выполняется с помощью рабочих и контрольных манометров класса точности не ниже 0,6, дублируемых системой автоматической регистрации (на электронном носителе) давления в реальном времени с помощью датчика «Метран-100ДИ» (кл. точн. 0,5). Испытания ведутся с видеонаблюдением.

Электронные и механические датчики давления

В процессе подготовки и проведения испытаний с помощью ультразвукового толщиномера ТУЗ-2, коэрцитиметра КРМ-Ц-К2М, видеозендоскопа MJS 3000, твердомера динамического ТДМ-2 «Луч» (НВ), комплекта для цветной дефектоскопии и др., выполняется визуальный, капиллярный и магнитный контроль изделий.

Коэрцитиметр КРМ-Ц-К2М

Блок для контроля давления, температуры и влажности воздуха

Лаборатория также оснащена прессами, вальцами, печками, станками. Помещение лаборатории отвечает условиям, необходимым для проведения испытаний, в том числе крупногабаритных изделий массой до 15 т. Лаборатория укомплектована компетентным персоналом, имеющим многолетний опыт работы по испытанию изделий давлением.

3. Выдача результатов.

Результаты испытаний согласно ДСТУ ISO/IEC 17025-2006 передаются Заказчику в виде протоколов либо в виде заключения.

Договор на Закупку (конт. № 14/092, на 18.06.2019 г.)

Сторона 1
Сторона 2

ВИПРОБУВАЛЬНА ЛАБОРАТОРІЯ
Випробувальна техніка
ІЗ Ім. С.О.Панова

Українська Державна Академія Наук і Систем УкрСНПРО
Повноважена особа: ЮРИЙ КОЛОДІСЬКИЙ, в.о. начальника
Тел.: +38 044 271 21 44, +38 097 410 88 36, e-mail: yurkolod@ukr.net
Адрес: м. Київ, вул. М. Коцюбинського, 15/11, 01033

ЗАВЕРШЕНО
Заступник директора по науці та інноваціям
ІЗ Ім. С.О.Панова НАН України
Юрій Колісник, в.о. начальника
Тел.: +38 044 271 21 44, +38 097 410 88 36, e-mail: yurkolod@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАННЯ № 192

1. Дата: 04.06.2019 р.

2. Назва: Демонстратор № 1902, код 04.06.2019 р.

3. Характеристика предмета випробування: Натягнуті шланги червоного кольору розміром 762-22,2 мм

Матеріал	РН2 на шланг	EN 10208-2	робочий стан, МПа	-	шланг	1,412
діаметр, см	76,23(40,6)		тип при виготовленні, МПа	22,7	Факт, МПа*	965
товщина, см	2,3(4,02)		розривний стан, МПа	37,9	Факт, МПа*	615,3

4. Виробник: ВАТ «Харківський трубний завод»

5. Назва матеріалу: Технічні умови

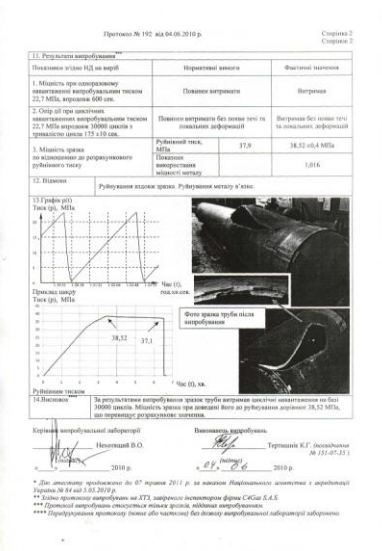
6. Мета: Кваліфікаційне випробування на експлуатаційну міцність труби після оптимізації випробувань труби тиском на базі 30000 циклів при співставному навантаженні до розриву.

7. Метод: Кваліфікаційне випробування згідно технічного завдання.

8. Метод випробування: Гідравлічне випробування згідно технічного завдання.

9. Випробувальне обладнання: Гідравліка: ПТР-1-400
Манометр: МТ10-400, кл. 0,6, пов. № 81208
Манометр: Меріон 100-200, пов. (17), пов. № 281208

10. Процедура випробування: Підготовка зразка: 1) Підготовка зразка: 22,7 МПа в частині на базі 30 циклів на 1 рівень навантаження 30000 циклів.
Після оптимізації частини випробувань співставно навантаженні до розриву шлангів труби.
Робоче середовище – вода з температурою не вище +15°C.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА БЕЗПЕКИ ЧИСТІ ТА НАПОВНЮВАНИХ ЦИЛІНДРИЧЕСЬКИХ СУДИВ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА БЕЗПЕКИ ЧИСТІ ТА НАПОВНЮВАНИХ ЦИЛІНДРИЧЕСЬКИХ СУДИВ

№ 09.06.2019, 28.990

№ 192

ЗАКЛЮЧЕННЯ
по результатам кваліфікаційного випробування на циклічну міцність і міцність при розриві натягнутого шланга труби №102501 розміром 762-22,2 мм, виготовленої на ОАО «ХТЗ» із сталі L415 по стандарту EN 10208-2.

В акредитованій лабораторії ІЭС ім. С.О.Панова з метою підтвердження довготривалої міцності труб в відповідності з вимогами стандарту СДБС в додатковому кваліфікаційному випробуванні (версія 4.1 от 30.01.2007, розділ Е.3) виконана перевірка малоциклової міцності натягнутого шланга діаметром 8 мм і товщиною стінки 2,3 мм, виготовленого на ОАО «ХТЗ» із сталі L415 по EN 10208-2, з подальшим напруженням випробування даного шланга труби до розриву (згідно розділу Е.4). Протокол проведеного випробування приєднано (присовоєнує 1).

Максимальне навантаження R_{max} в процесі циклічного навантаження труби становило 22,7 МПа, при цьому напруження в стінці труби становило 73% от пружної межі R_{el} , опрацьованого при випробуванні образці товстого металу труби на ОАО «ХТЗ» в присутності інспектора компанії СДБС (протокол випробування від 23.10.2010, приєднаноє 2). Максимальне навантаження $R_{max} = 0,8$ МПа. Труба витримала необхідне число циклів навантаження ($3 \cdot 10^4$) без утворення видимих дефектів.

Після циклічного випробування трубу поєднано статичному навантаженню до розриву. Розрив труби провівся по основному металу з утворенням внутрішньої тріщини при максимальному тиску 38,52 МПа (визначеноє розривне значення на 1,6% Центр очага розриву знаходиться в основному металі на відстані ~ 430 мм от пружної межі завантажувального шланга і на відстані ~ 250 мм от зварювального шланга, що є вільною труби і загнутий (довжина). Довжина тріщини становить ~ 1500 мм, максимальне розкриття береться тричі ~ ~ 250 мм. Ізлом в зоні розриву має великий характер, кругові тріщини і навіть діфракції на поверхності розриву відсутні.

Таким образом, виконані випробування підтвердили довготривалу циклічну міцність і конструктивну міцність труби №102501 розміром 762-22,2 мм, виготовленої на ОАО «ХТЗ» із сталі L415 по стандарту EN 10208-2.

Зав. директором Інституту експлуатації та безпеки НАН України: С.И.Кривченко

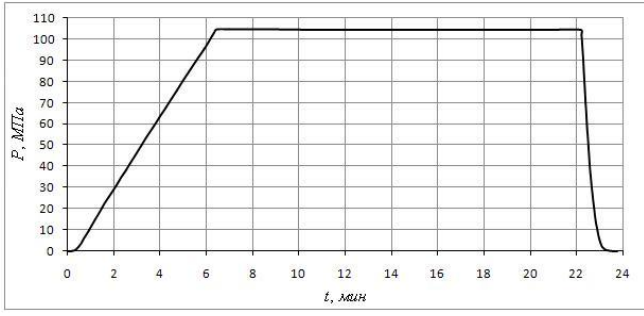
Зав. відділом: А.А.Рубачко

Зав. відділом: П.С.Юхимець

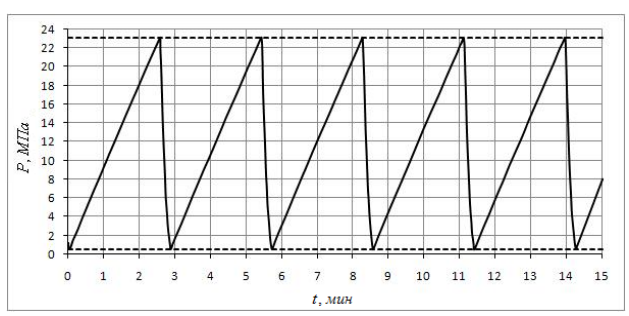
Пример протокола испытаний.

Пример заключения.

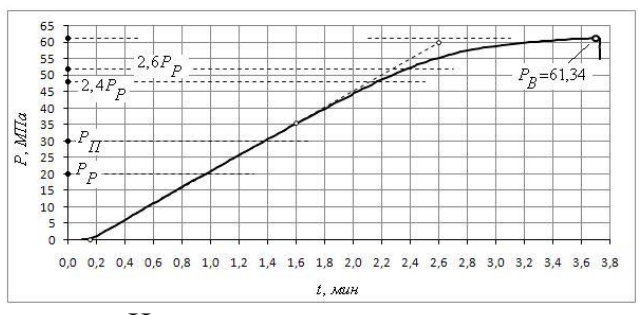
Примеры диаграмм нагружения внутренним давлением во времени, полученные с использованием датчика «Метран-100ДИ».

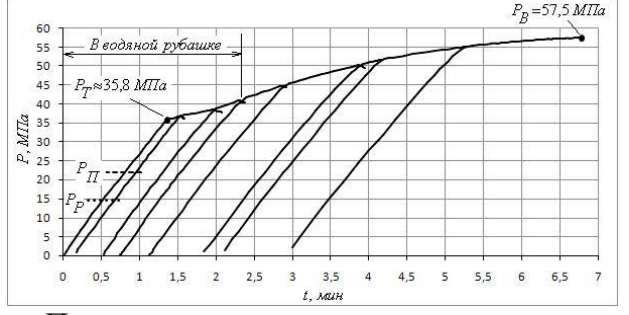
Выдержка под определенным давлением заданное количество времени.

Циклическим, пульсирующим давлением

Нагружение до разрушения.

Поэтапное нагружение до разрушения.

4. Разное.

Производимые в лаборатории штампосварные баллоны: объемом 5 и 0,3 л.

Кислородный 40-ка литровый баллон и экспериментальные образцы после испытаний.

Видео проведения испытаний можно найти на YouTube канале «ROMAN DMYTRIENKO» в плейлисте Гидравлические испытания:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL8jBN8QL-7EMaCkWVRUfAWe6lFNma7SNy>

Разное видео на техническую тематику находится на том же канале в плейлисте Техно:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL8jBN8QL-7EMFbOQ2MAJ6qsemnfivlyup>

Почтовый адрес:

03680, Киев 150, МСП, ул. Казимира Малевича 29, тел. (+38044) - 205-20-58

Контакты:

Зав. отделом № 12, ИЭС им. Е. О. Патона доктор техн. наук Тороп Василий Михайлович

Тел. (044) 200-64-57, (067) 449-05-62, e-mail: torop@paton.com.ua, v.torop@gmail.com.

Руководитель группы: Палиенко Александр Леонидович Тел. № (044) 205-23-79,
+38 (066) 966-74-92, e-mail: pasash@i.ua.

Исследователь: ведущий инженер-технолог Дмитриенко Роман Игоревич.

Тел. (044) 205-23-79, +380688579600, e-mail: dril@ukr.net, сайт: www.dril.cc.ua.

u↑a 12.11.2020 г. (24.03.17)